

reddat, quod ab hominibus non percipitur; si Christus non est Deus, jam ab hominibus percipitur: ergo non est amplius admirabile: ergo non est divinum. IV. Si Christus non est Deus, deficiunt ei dotes, quæ maxime ipsum commendant, & in persona, & in munere; sed hoc non est asserendum: ergo neque illud. Probatur major. Deficit filio divina, per quam Christi persona supra cæteros homines extollitur, & quæ in Scripturis prædicatur, dicendo Christum esse Filium proprium, verum, unigenitum, qui est in sinu Patris. Si enim non est Deus, est filius adoptivus, ut sunt alii homines. Deficit dignitas Salvatoris; quia quum non sit Deus, non potuit pro peccatis hominum condigne satisfacere; & tantum nobis profuit, ut profuerunt cæteri Martires, nos doctrinis instruendo, & confirmando exemplis suis. V. Vanæ, & fuitiles redderentur sacræ paginæ, si Christus non esset Deus; quum enim in illis multa continentur, quæ Christi divinitatem præferunt, si Christus non esset Deus, illa omnia essent mendacia; quod non est penitus dicendum, nec cogitandum. VI. De fide est Christum esse Deum: ergo vere Christus est Deus. Antecedens negant Calviniani, quia Calvinus lib. contr. Valentinum Gentilem asserit, Dei nomen tantum Patri convenire; convenit etiam cum Calvino Beza lib. cont. Brentium, insuper Remonstrantes qui dicuntur apud Baravos, & sunt Arminiani, negabant, esse de fide, Christum esse Deum; verum sic probatur. Ecclesia anathematibus damnat errorem, quo dicitur, Christum non esse Deum: ergo de fide est, Christum esse Deum. De Antecedenti non dubitatur, quum pateat in supra recensitis Conciliis; consequentia autem bene infertur. VII. Ecclesiæ Doctores vel non perceperunt Scripturās, vel illas assequuti sunt? Si primum: ergo non Doctores, sed imperiti: Si Secundum: ergo quum ex illis probaverint, Christum esse Deum, vere Christus est Deus. VIII. Christus præexistit Mariæ: ergo est Deus. Probatur antecedens. Christus exivit a Patre, antequam in Mariæ uterum veniret; erat, priusquam a Patre mitteretur; descendit de cælo, quando in Mariæ uterum venit; ergo præexistit Mariæ. Antecedens est clarum in Scripturis. Opponent Ebionitæ, Pauliciani, Nestoriani, Sociniani, alique ejusdem furoris ho-

PAR. III.

mines, nobis omnes Adversarii; I. In verbis illis Ad Romanos 9. *Qui est super omnia Deus benedictus in secula*, vox illa, Deus non est Scripturæ, sed fuit addita, vel a Commentatoribus, vel a Librariis; & probant, quia S. Cyprianus lib. 2. cont. Judæos c. 6., & S. Hilarius in psal. 122. citant verba illa, sed sine eadem voce. II. Christus non se dixit Deum proprie, sed metaphorice, & per participationem, ut sunt illi in dignitate positi, qui jus aliis dicunt; quod probant ex verbis Joann. 10., ubi Christus dixit Judæis, qui ei respondebant; Responderunt ei Judæi: *De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia; & quia tu homo cum sis, facis te ipsum Deum.* Respondit, eis Jesus: *Nonne scriptum est in lege vestra; Quia ego dixi, Dii estis. Si illos dixit Deos, ad quos sermo Dei factus est, & non potest solvi Scripturæ; quæ Pater sanctificavit, & misit in mundum, vos dicitis, quia blasphemias, quia dixi, Filius Dei sum?* III. Christo fuit exhibitæ adoratio relativa, non absoluta; hoc est, in Christo adorabatur Deus, cujus Christus gerebat vices in terra: ergo ex adoratione exhibitæ Christo non colligitur Christi divinitas. IV. Divinitas Christi non legitur explicite in Scripturis; atqui legi deberet, quum sit ad fidem necessaria fides de Christi divinitate: ergo Christus non est Deus. V. Nec reperitur implicite; quia loca illa a nobis exhibitæ ab Adversariis explicantur vel de homine appellativo, sicuti Moyses dictus est Deus Pharaonis, vel de attributis per participationem, vel per communicationem; unde opponunt illud Joann. 5. *Nou potest Filius a se facere quicquam.* VI. Joann. 17. Christus sic loquitur Patri: *Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, & quem misisti Jesum.* Christum: ergo solus Pater est Deus verus. VII. Quando Scripturarum verba repugnant rectæ rationi, non debent literaliter, sed metaphorice, intelligi; sed dato quod Scripturæ dicant, Christum esse Deum, hoc repugnat rectæ rationi: ergo verba illa, si sunt in Scripturis, non debent literaliter, sed metaphorice, intelligi. Probatur minor. Repugnat rectæ rationi, quod nulla creata mens intelligere valet; sed nulla creata mens intelligere potest Hominem Deum: ergo repugnat rectæ rationi &c. VIII. Ex Justino in Apologia I. habemus, Dei nomen non significare vere supremum Numen: ergo quanvis tribuatur Christo Dei nomen,

Z 2

non